N°. 6.

BREDASCHE COURANT.

ZONDAG 19 JANUARIJ.

AFKONDIGING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, ontvangen hebbende eene missive van den Heer Controleur van 's Rijks Belastingen alhier, van den 13 Januarij 1851, n°. 21, maken bij deze aan de Ingezetenen dezer Stad bekend, dat het drie Kwartaals Kohier der Personele Belasting, over het loopend dienstjaar 18⁵⁰/₅₁, door zijne Exc. den Heer Staatsraad, Commissaris des Konings in deze Provincie, op den 12 December 1850 is executoir verklaard, en op heden aan den Heer Ontvanger der Directe Belastingen alhier ter invordering is uitgereikt.

Wordende alzoo een iegelijk aangemaand zijnen aanslag op den bij de wet bepaalden en *in dorso* van het aanslag-biljet vermelden termijn te voldoen.

En opdat niemand hieromtrent omwetendheid voorwende, zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

BREDA, den 16 Januarij 1851.

J. C. VAN MIERLO HEz.,
Wethouder
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
L. D. G. TEYCHINÉ.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, ontvangen hebbende eene missive van den Heer Controleur van 's Rijks Belastingen, van den 13 Januarij jl., N°. 21, brengen bij deze ter kennisse der ingezetenen, dat het Kohier der Patenten van het 2°. Kwartaal van het Dienstjaar 18⁵⁰/₅₁, op den 11 December 1850, door zijne Exc. den Heer Staatsraad, Commissaris des Konings in deze Provincie is executoir verklaard, en op heden aan den Heer Ontvanger is overgegeven.

BREDA, den 16 Januarij 1851.

J. C. VAN MIERLO HEz,
Wethouder.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
L. D. G. TEYCHINÉ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 16den Januarij.

In de zitting der Wetgevende Vergadering van den 14den heeft de commissie voor de buitengewone omstandigheden, bij monde van den heer *Lanjuinais*, haar verslag uitgebragt. De commissie was het eens geworden, dat alleen de ministers verantwoordelijk waren voor de feiten met wier onderzoek de commissie zich had beziggehouden, daar de President der Republiek niet voor alle bijzonderheden der administratie kon aansprakelijk zijn. In het verslag werd vervolgens nagegaan al wat er tijdens de prorogatie der vergadering was voorgevallen: de revues, de geruchten van het herstel des keizerrijks, het afzetten van den generaal *Neumayer* en het ontslaan van den generaal *Changarnier*. Met 8 stemmen tegen 7 had de commissie eindelijk goedgevonden de volgende verklaring aan de vergadering ter aanneming voor te stellen:

«De Nationale Vergadering, erkennende dat het Uitvoerend Bewind het onbetwistbaar regt heeft over de militaire kommandementen te beschikken, laakt het gebruik dat het Ministerie van dat regt heeft gemaakt, en verklaart dat de gewezen Generaal en Chef van het leger te Parijs al zijne aanspraken behoudt op de betuiging van vertrouwen, welke de Vergadering hem in hare zitting van den 3den Januarij ll. heeft geschonken."

De beraadslaging hierover werd tot den volgenden dag uitgesteld.

In de zitting van Woensdag hadden deze beraadslagingen plaats. Na dat eenige sprekers het woord gevoerd hadden, de heeren *Fresneau* en *de Goulard*, een blaam op het ministerie geworpen of gezegd hadden geen vertrouwen in hetzelve te stellen, kwam de minister *Baroche* aan 't woord. Hij kon niet ontkennen dat gedurende de revues door enkele manschappen inconstitutionnele kreten waren geuit, maar de wanordelijkheden, welke volgens sommige dagbladen na de revues zouden zijn voorgevallen, hebben nooit plaats gehad; hij zeide op wat het Ministerie had uitgerigt, om daardoor te wederleggen, dat de Ministers sedert veertien maanden alleen werkzaam zijn geweest om het aanzien der Vergadering ter gunste van het Uitvoerend Bewind te verzwakken; doch, wanneer men meende verwijten tot het Ministerie te moeten rigten, dan moest men het Kabinet slechts in staat van beschuldiging stellen, maar daarbij bedenken dat de openbare meening het Ministerie reeds geoordeeld en haren bijval geschonken heeft. De Minister verzekerde verder, dat reeds sedert geruimen tijd tot het ontslaan van den generaal *Changarnier* was besloten, daar de buitengewone omstandigheden, de oorzaak zijner benoeming, hadden opgehouden.

Na den minister voerde de heer *de Lasteyrie* het woord, die zijne aanvallen voornamelijk rigtte tegen het ontbonden genootschap van 10 *December*, hetwelk veel kwaad had kunnen stichten, had de generaal *Changarnier* niet aan 't hoofd der troepen gestaan; voorts sprak hij van de banketten aan de onder-officieren gegeven, van de verwijdering der generaals *Neumayer* en *Changarnier*, enz., en liet zich met eene bijzondere hevigheid tegen het uitvoerend bewind uit alsmede tegen de strekking die het zou hebben om naar het keizerlijk gezag te staan; zijne rede maakte dan ook een diepen indruk op de vergadering.

In de zitting van heden is het terrein der discussie verplaatst, en is de strijd voornamelijk gevoerd tusschen het monarchaal beginsel en de republiek. Naar aanleiding van hetgeen de heer *de Lasteyrie* nopens de gedragingen van het uitvoerend gezag gezegd had, en den twist daaruit tusschen deszelfs voorstanders en bestrijders ontstaan, heeft de heer *Berryer* de tribune beklommen en heeft de vergadering twee uren lang beziggehouden met zijne hoop en uitzigten op de herstelling van het legitimistisch gezag en de regten die de graaf *van Chambord* op den troon had; zijne welsprekende taal had dien betooverenden indruk, dat hij zelfs door de hevigste republikeinen nagenoeg ongestoord werd aangehoord. Na hem heeft de heer *Lamartine* het republikeinsch beginsel tegen over dat der monarchie willen stellen, maar hoe in geestdrift, ook en in dichterlijke taal sprekende, door zijne eigene partij, de linker zijde, werd hij meer dan eens in de rede gevallen, en toen hij hulde bragt aan de boodschap van den president van 12 November jl., protesteerde daartegen luide een deel der bergpartij, door te roepen dat zulks slechts eene daad van geveindsheid was geweest, waarop die leden tot de orde geroepen werden. Het jongste debat heeft de gematigde partij als 't ware meer op den achtergrond gebragt, en wel door de hevigheid van hare ware tegenstanders, de beide uitersten, waaruit weder zou voortvloeijen dat het uitvoerend bewind, juist door dezen twist dier beide groote partijen, versterkt werd. — Men denkt dat de discussie nog niet uitgeput is; de heer *Thiers* zou in de volgende zitting het woord voeren.

— Dingsdag jl. is met den telegraaf te Parijs berigt ontvangen uit Madrid, dat het Spaansche Ministerie zijn ontslag genomen heeft, en dat deszelfs voorzitter generaal *Narvaez* reeds uit Madrid vertrokken en te Bayonne aangekomen is.

Men kent of vermoedt de oorzaak nog niet der onverwachte aftreding van generaal Narvaez, wiens bestuur inderdaad voor Spanje weldadig was, en die nog onlangs bij de beraadslaging over de begrooting het volle vertrouwen der kamer bezat. Waarschijnlijk ligt de oorzaak in hofkabalen.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 56,95; 5 pCt. 94,90; Nap. renten 97,20; Rom. L. 75³/₄.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 16den Januarij.

Den 12den dezer is de Pruissische Presiden-Minister *von Manteuffel*, na een verblijf van twee dagen te Dresden, te Berlijn teruggekomen. Volgens een van goederhand afkomstig berigt, zou de door de conferentie te Dresden uit haar midden benoemde commissie voor de herziening der Bondsregeling, het nu onderling eens geworden zijn en een ontwerp betreffende het uitvoerend Bondsgezag aangenomen hebben: er hadden langdurige en heftige discussien plaats gehad, maar eindelijk, zegt het berigt, had de bezorgdheid voor de veiligheid van Duitschland, de bekommernis wegens de gevaren waarmede het altijd gistende Frankrijk bedreigt, tot overeenstemming geleid.

— De Saksische Regering heeft eene belangrijke memorie aan de conferentie te Dresden ingediend tot aanbeveling der materiele vereeniging van Duitschland, ook als middel tot geheele fnuiking der revolutie. Men weet dat ook de Oostenrijksche Regering, alsmede de Beijersche, zoodanige vereeniging voorstaan, en tot voorbereiding derzelve de conferentie te Dresden willen dienstbaar maken; terwijl met het oog daarop reeds bij het ontworpen nieuwe Oostenrijksche tarief, hetwelk waarschijnlijk weldra in werking zal komen, en waarbij het verbodsstelsel door het beschermend stelsel wordt vervangen, een aanmerkelijke toenadering tot de tarieven van het Tolverbond wordt bewerkstelligd.

— De nieuwe regterlijke organisatie voor Lombardye en het Venetiaansche, is reeds door den Keizer goedgekeurd. De Regering acht de invoering der regtspraak van gezworen in die gewesten, nog niet raadzaam; daarentegen wordt de mondelinge en openlijke regtspleging ingevoerd, hoewel alleen nog maar in criminele zaken.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 18den Januarij.

Bij besluit van 6 Januarij jl., n°. 60, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

aan mr. *J. F. C. J. de Roij*, burgemeester van Breda, aan *J. Donker* Hzn., burgemeester van Edam, aan *S. de Vries*, burgemeester van Purmerend, aan mr. *K. Wagtho*, burgemeester van Tholen, aan *S. H. van Diggelen*, burgemeester van Axel, en aan *A. L. W. H. Bloemarts*, burgemeester van Weert, op de daartoe door hen gedane verzoeken, respectivelijk voor den tijd van één jaar ontheffing te verleenen van het bepaalde in art. 8 alinea 2 der wet van 9 Julij 1842 (*Staatsblad n°. 20*), ten einde de betrekking van burgemeester met die van notaris te mogen vereenigen.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 15den dezer, n°. 2, goedgevonden te benoemen: bij het 1ste regiment dragonders, tot majoor, den ritmeester der 1ste klasse *J. C. Fundter*, van het 4de regiment dragonders; bij het 2de regiment dragonders, tot kommandant van het regiment, den luitenant-kolonel *B. van Merlen*, van het korps; tot majoor, den ritmeester der 1ste klasse *G. C. C. van Heemskerck*, van het 3de regiment dragonders; bij het 3de regiment dragonders, tot ritmeester der 2de klasse bij ancienneteit, den 1sten luitenant *H. L. Cluijsenaer*, van het korps; bij het 4de regiment dragonders, tot ritmeester der 2de klasse bij ancienneteit, den 1sten luitenant *J. W. C. van Gorkum*, van het korps; tot 1sten luitenant bij ancienneteit, den 2den luitenant *H. E. de Bruijn*, mede van het korps.

— Bij Zr. Ms. besluit van den 12 dezer, n°. 3, zijn, met ingang van den 1, bevorderd, voorloopig buiten bezwaar van 's Rijks schatkist: tot schout-bij-nacht, de kapitein ter zee *J. Enslie*; tot kapitein ter zee, de kapitein-luitenant ter zee *C. F. Stavenisse de Brauw*, en tot kapitein-luitenant ter zee, de luitenant ter zee der 1ste klasse, *J. Spanjaard*.

— Men verneemt dat tegen de maand Mei aanstaande aan een vijftigtal onderofficieren der verschillende regimenten infanterie, artillerie en kavallerie de gelegenheid gegeven zal worden om het examen als infanterie-officier af te leggen, om, na voldoende aflegging daarvan, al spoedig tot die betrekking te worden benoemd, uit hoofde bij de nieuwe organisatie der verschillende infanterie-regimenten een zestigtal 2de luitenants ontbreken, en daarvoor dit jaar slechts een achttiental kadetten uit Breda beschikbaar komt.

— Het committé van defensie zou in de laatste dagen dezer week, in het lokaal van het departement van oorlog, te 's Hage eene vergadering houden.

— De Minister van Finantien, in ervaring gekomen zijnde, dat de «aanvraag om agenten voor eene bij uitgebreide bekendschap zeer winstgevende zaak» enz., welke nu en dan in de dagbladen voorkomt, afkomstig is van het hoofdbestuur der industrie-compagnie, gevestigd te Hamburg, met het doel om de personen, welke het agentschap aannemen, te belasten met de plaatsing hier te lande der loten eener aan die industrie-compagnie verbondene loterij van fabrijkgoederen; dat werkelijk reeds ingezetenen, door voorgespiegelde voordeelen verlokt, zich met dat agentschap hebben ingelaten en deswege tot de bij de wet bedreigde straffen zijn veroordeeld, heeft de ingezetenen gewaarschuwd, zich te onthouden van alle agentschap voor buitenlandsche loterijen, van welken aard ook, aangezien het collecteren of doen collecteren, directelijk of indirectelijk, onder welke benaming ook, voor loterijen, buiten 's lands aangelegd, zelfs het doen uitgeven of verspreiden van eenige berigten, plans of advertentien van zoodanige vreemde loterijen, bij de wet van den 22 Julij 1814 (*Staatsblad n°. 1*), op de daarbij bedreigde geldboeten of gevangenisstraf, is verboden.

— Sedert eenige dagen worden in de residentie onderhandelingen gevoerd over de vervulling der opengevallen betrekking van gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië. Men brengt daarmede in verband het voortdurend verblijf alhier van den heer *van Nes*, vice-president van den Raad van Nederlandsch Indië, de komst van den heer *Duymaer van Twist* enz. Er moeten onderscheiden conferentien over het bedoelde onderwerp hebben plaats gehad, zoowel met de genoemde als met andere heeren. Tot hiertoe moet echter nog geene benoeming geschied zijn. Men verzekert ook dat er ernstig sprake is van de benoeming van eenen commissaris-generaal naar Nederlandsch Indië. Doch iets stelligs is daaromtrent nog niet bepaald.

— Z. M. de Koning heeft, uit eigene beweging, de groote zaal in HD. paleis te Amsterdam beschikbaar gesteld, tot de tentoonstelling der voortbrengselen van Nederlandsche nijverheid, welke na te Londen op de wereldtentoonstelling te zijn geweest, in het land zullen zijn teruggebragt.

— Burgemeester en Wethouders der stad Arnhem hebben voorloopig bekend gemaakt, dat in den jare 1852, op een nader te bepalen tijd, binnen genoemde stad zal plaats hebben eene tentoonstelling van voortbrengselen van nationale nijverheid, en daarop zullen worden toegelaten de voorwerpen, welke men uit alle provincien van dit Rijk zal willen inzenden; voorts de voorwerpen van nijverheid, in 's Rijks Overzeesche bezittingen vervaardigd.

— Uit 's Hertogenbosch meldt men aan het *Handelsblad*, in dato 14 dezer, het volgende: Op 7den December 1842 werd te Heusden vermist de agent van politie *Busken*; den daarop volgenden dag werd zijn lijk uit de haven opgehaald, waarin men vermoedde dat hij door de duisternis van den avond gevallen was. Geen vermoeden van misdaad aanwezig zijnde, werd na de ter aarde bestelling de ongelukkige al spoedig vergeten. De knaging van het geweten heeft echter, nadat 8 jaren verloopen zijn, eene misdaad aan den dag gebragt, welke voor een ieder onbekend was. In de strafgevangenis te Leiden verzocht de aldaar gedetineerde soldaat *Jan Elias Wilkens*, een jongeling van nu slechts 23 jaren, om door de justitie gehoord te worden, ten einde bekentenis af te leggen van eene euveldaad welke hem drukte, en werkelijk beleed hij dat hij nu acht jaren geleden, en dus in den jeugdigen leeftijd van 15 jaren, te Heusden den politie-agent *Busken*, dien men door ongeluk verdronken achtte, des avonds, door de duisternis begunstigd, in het water had gestooten, en dit wel uit wraak, omdat gemelde agent hem eenige dagen vroeger met zijnen stok eenige slagen had toegebragt. De Officier van justitie alhier Mr. *Pape*, begaf zich op de kennisgeving van het feit naar Heusden, ten einde te dier plaats de zaak te onderzoeken, en ten gevolge van dat onderzoek heeft men thans *Wilkens* alhier in het huis van burgerlijke en militaire verzekering overgebragt, ten einde zijne zaak verder te instrueren.

— De *Staats-Courant* behelst de volgende met de jonste Landmail ontvangen Oost-Indische berigten:

«De inkomende en uitgaande regten op Java en Madura hebben over de tien eerste maanden van 1850 zuiver opgebragt *f* 4,156,586.88; zijnde *f* 623,887.93 meer dan in 1848 en *f* 154,032.42½ minder dan in 1849, gedurende hetzelfde tijdvak is verkregen.

Omtrent den oogst van 1851 worden gunstige verwachtingen gekoesterd, vooral wat de koffij betreft. In de Preanger Regentschappen alleen, alwaar in 1846 vele nieuwe aanplantingen van koffijboomen hebben plaats gehad, werd de koffij-oogst op niet minder dan 200,000 pikols geraamd. Ook de rijst-cultuur is in die residentie zeer toegenomen, terwijl de uit een en ander ontstane meerdere behoefte aan middelen van afvoer het voorwerp der aanhoudende zorg van het bestuur uitmaakt.

Een ingesteld onderzoek om de Tjitarum, eene rivier, welke uit de Preanger Regentschappen naar het noorderstrand loopt, bevaarbaar te maken, hooger op dan Tjikao (op de grenzen tusschen die residentie en Krawang), is met dit gunstig resultaat bekroond, dat de mogelijkheid daarvan, tegen geringe kosten, door eenen deskundige is geconstateerd, derwijze, dat tot 32 palen (ongeveer 11 uren gaans) boven Tjikao het vervoer te water zal kunnen plaats hebben, waardoor het vervoer te lande over eenen zeer moeijelijken bergweg wordt bespaard.

Ook de belangrijke waterwerken, welke voor gouvernements rekening in Indramajoe (Cheribon) zijn daargesteld, hebben zeer gunstige resultaten opgeleverd. Onder anderen is de vroeger verloopen bevolking teruggekeerd, maar men verzekert, dat zij thans 12,000 zielen sterker is dan ooit. De uitvoer van rijst uit Indramajoe wordt opgegeven 160,000 pikols te hebben bedragen.

De werkzaamheden aan de steenkolen-mijnen te Pengaron (Banjermassin) werden voortdurend met kracht doorgezet. De productie gedurende de maand September 1850 heeft bedragen 172¾ ton. De afvoer der kolen werd zeer bemoeijelijkt door den buitengewoon lagen stand van het water in de rivier, welke veroorzaakt is door de aanhoudende droogte.

Van de schuldigen aan den jongsten opstand in het Bantamsche zijn 146 personen, voor meerderen of minderen tijd, naar verschillende bezittingen buiten Java verwijderd. Onder deze bevindt zich de gewezen Pateh van het Noorder Regentschap, *Radhin Djaija Kerta*, die voor den hoofd-aanlegger wordt gehouden. Van de te dezer zaken gedetineerden zijn 172 personen op vrije voeten gesteld.

Op het eiland Bawean (onder Soerabaija) zijn steenkolen ontdekt, waaromtrent alsnu een onderzoek is opgedragen aan den ingenieur voor de mijnen *C. de Groot*.

Z. M. stoomschepen *Onrust* en *Tjipannas* zijn door den kommandant van het mede in die wateren aanwezige stoomschip *Bromo* tot het opsporen der roovers afgezonden.

Naar aanleiding van de geruchten omtrent het aanwezen van zeeroovers in straat Banka, is ook het Britsche stoomschip *Semiramis*, van Singapore tot hunne opsporing bestemd geworden.

Op Banka was de muiteling *Amier* nog niet in onderwerping gekomen. In weerwil van de krachtinspanning der militaire expeditie was het nog niet gelukt, de muitelingen geheel meester te worden. Eenige, voor en na gevangen genomen aanhangers van *Amier* waren naar Batavia gezonden, terwijl zijne aanverwanten te Muntok bleven aangehouden, omdat hun aanwezen de opvatting van *Amier* welligt bevorderen zou. De uitnoodiging aan de bevolking gedaan, om het tooneel van den opstand te verlaten en zich onder de bescherming van de militaire posten te stellen, heeft voor een groot gedeelte de gewenschte uitwerking gehad. Bij de bewegingen der troepen in de binnenlanden zijn geene muitelingen ontmoet. Geen oogenblik stand houdende, hebben zij zich verspreid en zijn bij kleine benden van 5 à 6 man onze posten doorgegaan. Deze oorlog is dus van den aanvang af eene vervolging van individuen, welke, door hunne groote beweegbaarheid en door de geaardheid van het terrein op Banca, hoogst moeijelijk en afmattend is. De militaire magt op Banka zou met eene kompagnie infanterie worden versterkt, ook ter betere bescherming van de verschillende mijnen.

De gezondheidstoestand der gekwetste officieren en manschappen bij de jongste gevechten met de oproerige Chinezen op Borneo, was minder gunstig dan vroeger. De luitenant-kolonel *Sorg* had de amputatie van het gekwetste been moeten ondergaan, aan de gevolgen waarvan, waarbij eene hevige dyssenterie is gekomen, hij bezweken is.

Het lijk van dezen verdienstvollen hoofd-officier is begraven in het fort hetwelk zijnen naam zal vereeuwigen.

De luitenant ter zee *van der Bank* nam in beterschap toe.

De luitenant-kolonel *le Bron de Vexela* had het kommandement over de troepen aanvaard, en zou eenen aanval beramen op eene der vijandelijke sterkten, genaamd Li Banko, het welslagen waarvan waarschijnlijk ten gevolge zou hebben, dat de berg Pamangkat geheel van vijanden zou worden gezuiverd, en de rijpende padi aldaar niet in zijne handen zou vallen.

Van Ternate zijn gunstige berigten ontvangen, zoowel ten aanzien van

de rust als nopens den gezondheidstoestand. Ook daar heerschte buitengewone droogte. Eene uitbarsting van den berg te Ternate in den avond van den 11den September 1850, was op den 2den October daaraanvolgende door eene vrij hevige aardbeving gevolgd.

Bij de terugkomst der hongie-vloot van den Sultan van Ternate, zijn door dezelve aangebragt twee beruchte zeeroovers met hunne volgelingen, bestaande uit ongeveer 50 weerbare mannen, die zich vrijwillig hadden overgegeven en, vergezeld van hunne vrouwen en kinderen, zich naar Ternate hebben begeven, in de hoop dat zij genade zouden vinden bij het Gouvernement en naar hunne negorijen zouden mogen terugkeeren. Men verwachtte te Ternate nog twee andere bekende zeeroovers.

Te Amboina was de gezondheids-toestand, blijkens berigten van 9 October 1850, betrekkelijk niet ongunstig, achtereenvolgende schokken van aardbeving, vergezeld van onderaardsch gedruisch waren aldaar waargenomen van den 7den tot den 10den dier maand. Een schok op den 8sten was zoo hevig, dat aan de gebouwen meerdere of mindere schade is toegebragt.

— Met Zr. Ms. stoomschip *Etna* zijn berigten van Sambas aangebragt, loopende tot 23 October. Zij bevestigen hetgeen reeds door tijding van Pontianak van den 7den dier maand is bekend geworden, dat de vijandelijke Chinezen zich op nieuw verzameld en versterkt hebben in den omtrek van Pamangkat. Op de helling van den in de nabijheid van deze plaats gelegenen berg hadden zij voor den 25 September daargesteld drie versterkingen (koeboes), welke goed aangelegd waren en sterk bezet schenen te zijn. Zij deden van tijd tot tijd uitvallen, voornamelijk met het doel, om de rijst, welke op de omliggende velden tot rijpheid was gekomen, te oogsten, welke uitvallen door onze troepen in het fort Sorg zooveel mogelijk werden tegengegaan. Overigens hadden geene nadere vijandelijkheden plaats gevonden. De kust en riviermonden werden voortdurend door onze kruisbooten geblokkeerd, ten einde allen aanvoer ten behoeve van de vijandige Chinezen af te sluiten. Volgens geruchten, was de hoofdmagt van de Chinezen te Singkawang en Sedow vereenigd, zou de rijstoogst in het landschap Montrado grootendeels mislukt zijn, en dien ten gevolge aldaar gebrek aan levensmiddelen bestaan.

Den 23sten October zijn 15 rooverspraauwen op de kusten van het eiland Bawean verschenen en hebben den 26sten aldaar eene landing gedaan, waarna zij achtervolgelijk zeven kampongs hebben geplunderd en vele inwoners hebben omgebragt of medegevoerd.

— Door Z. Exc. den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, zijn de volgende beschikkingen genomen:

Civiel departement. Benoemd, tot griffier bij het hoog geregtshof van Nederlandsch Indië, mr. *H. W. du Perron*, thans lid in den raad van justitie te Batavia; tot lid in den residentie-raad te Djokjokarta, de heer *G. E. P. H. de Kock van Leeuwen*, landhuurder aldaar; tot griffier bij de regtbank van omgang in de 2de afdeeling, mr. *W. à Brakel Reiger*, thans griffier bij de regtbank van omgang in de 4de afd.; tot griffier bij de regtbank van omgang in de 4de afdeeling, mr. *C. H. Manuel*, thans griffier bij de regtbank van omgang in de 2de afd.; tot secretaris voor de inlandsche zaken te Makassar, *P. C. Wijnmalen*, thans adjunct-secretaris voor die zaken; tot commies bij het bureau van inlandsche zaken te Makassar, *H. C. Coster*, thans commies bij het haven-departement aldaar; tot commies bij het haven-departement te Makassar, *J. N. Vosmaer*, onlangs gesteld ter beschikking van den adsistent-resident van Benkoelen; tot lid in den raad van justitie te Makassar, *C. van der Eb*, agent van de factorije der Ned. Handel-Maatschappij aldaar; tot lid der hoofdcommissie van onderwijs, mr. *H. Merkus Willer*, lid van de firma *Reynst en Vinju*, te Batavia; tot posthouder te Tanara, residentie Bamtam, *W. P. van der Spek*, commies op het residentie-kantoor te Riouw, thans met verlof te Batavia, en tot klerk bij den pakhuismeester te Karang-Sambong (Preanger Regentschappen), *P. Arendeel*, thans klerk op het residentie-bureau te Tjiandjoer.

Ontheven, eervol, de luitenant-kolonel der artillerie, *A. Meis*, van de warrneming der betrekking van resident van Palembang en van militaire n commandant aldaar, en de adsistent-resident van Bawean, *G. van Stenis*, van de verdere vervulling dier betrekking.

Militair departement. Bevorderd, tot kolonel, chef van het wapen der artillerie, de luitenant-kolonel *A. Meis*, thans bij het wapen voor memorie gevoerd, en bij het regiment Oostindische kavallerie, tot 1sten luitenant, de 2de luitenant *G. F. Huygen*, van het regiment.

Overgeplaatst, bij het garnizoens-battaillon op Celebes, de majoor van het 14de bataillon infanterie, *P. Wetzelaar*, bij het wapen der infanterie, bij het 1ste bataillon de majoor *J. A. Waleson*, van het 10de bat., bij het 10de bat., de majoor *J. H. Logeman*, van het garniz.-battaillon ter westkust van Sumatra, en bij het garnizoens-battaljon ter westkust van Sumatra, de majoor *J. D. M. van der Vlist*, van het 7de bataillon.

Geplaatst, in de 3de militaire afdeeling, de onder-intendant der 1ste klasse *N. van Marion*.

Vergund, aan den bij besluit van 10 October 1850 gepensioneerden 1sten luitenant *D. L. A. Buchner*, het dragen van de activiteits-uniform van het wapen der infanterie.

Eervol uit Zr. Ms. militaire dienst ontslagen, onder toekenning van pensioen, de officier van gezondheid der 2de klasse *J. Feldmann*.

Een tweejarig verlof naar Nederland verleend aan den kolonel, chef van het wapen der artillerie, *J. C. van Rijneveld*; aan de kapiteins der infanterie *F. J. Berg*, *G. J. Oosthout*, *N. J. van Gent* en *J. van der Pol*; aan den 1sten luit. der inf. *K. G. Fritzen* en aan den spijsverzorger bij het hospitaal te Simpang (ambten. 3de kl.) *G. Marting*.

— Dezer dagen is in de nabijheid van Winschoten eene gruwelijke misdaad gepleegd. Zekere meid, bij eenen boer op den Pruissischen polder uitbesteed, had ƒ 700 uit de loterij getrokken. Deze gelden wilde zij bij hare ouders brengen, wijl zij ze bij haren patroon niet veilig achtte. Nog dienzelfden avond begaf zij zich op weg naar hare ouders, die niet ver van daar woonden. Eenen dragonder, dien zij ontmoette, verzocht zij, met haar tot een huis hetwelk zij aanwees terug te willen rijden, wijl zij vreesde nog te zullen aangerand worden. Deze echter mogt zijnen weg niet veranderen, maar zeide, dat zoo haar iets overkwam zij slechts behoefde te schreeuwen, hij kon dit altijd op dien afstand hooren en zou dan dadelijk terug snellen. Eenige oogenblikken daarna hoorde hij een kreet, bij snelde terug, vond haar levenloos, met denzelfden boer bij zich, bij wien zij was uitbesteed. Deze was, toen zij den weg naar huis vervolgde, onverwacht uit eene sloot gesprongen en had haar met eenen slag in den nek geveld. De misdadiger bevindt zich in handen der justitie.

De belgische kamer der vertegenwoordigers heeft den 14den hare werkzaamheden hervat, en aangevangen met de beraadslagingen over het budget van oorlog. De minister voor dat departement heeft die discussiën geopend. Hij deed opmerken, dat gemelde begrooting jaarlijks tot langdurige discussiën aanleiding gaf, welke wel een gevolg zijn der constitutionele instellingen, maar daardoor bij het leger veel onzekerheid en ongerustheid baarde. De minister meende dus, dat men een' wezenlijken dienst aan het leger zou doen, wanneer men er toe kon geraken, het cijfer van het budget van oorlog zoodanig normaal te stellen, dat daarover geene discussie zou kunnen plaats hebben. Om dit doel te bereiken, had de minister nu reeds onderscheidene bezuinigingen ingevoerd, en zou hij daaraan, zoo veel mogelijk, uitbreiding geven. Wanneer men welligt zou vragen, of hij, na een gegeven tijd, het budget op 25 millioen brengende, de overtuiging had daartoe te kunnen geraken, zonder de organisatie van het leger te benadeelen, dan zou hij daarop thans nog niet voldoende kunnen antwoorden, daar hij dit nog tot een onderwerp van nader onderzoek moet maken. Daartoe zou de minister zich des noods laten voorlichten door eene commissie, zamengesteld uit kundige en onpartijdige mannen. Wanneer alsdan de meening des ministers bepaald gevestigd was, zou hij rondborstig zijn besluit aan de vergadering mededeelen. Hij verzocht thans voor 1851 het budget van oorlog, dat eene vermindering van 416,000 franken, in vergelijking van het verleden jaar, oplevert, onveranderd aan te nemen.

De verklaring des ministers, dat hij des noods gemelde commissie zou benoemen, heeft op de vergadering een' goeden indruk gemaakt, ofschoon evenwel een paar leden de begrooting bleven bestrijden. De Prins *de Chimay*, onder anderen, heeft zich daar tegen hevig uitgelaten, en het kabinet beschuldigd, het leger te willen desorganiseren.

De *Delftsche Courant* deelt een particulieren brief mede, te Delft ontvangen, uit San Francisco in Californie, dd. 28 October 1850. Daarin komen ook de volgende zinsneden ook voor:

«Wij liggen nu reeds negen weken in de haven en is de lading sints drie weken gelost; behalve nu en dan een sjouwerman van 7 à 8 piasters daags, loste overigens de tweede stuurman en mijn persoontje, het gantsche schip leeg en dat nog wel dood op ons gemak; onze Jantjes, tot kok en timmerman inkluis, verlieten ons reeds den 2. September, hebbende naar het scheen hun bekomst van het schip, en trachten nu, hetzij in de mijnen of op vaarende bodems hun geluk te beproeven, zij hadden een sommetje achter van ƒ 1200 verdiend geld.

«Het is verwonderlijk en zeker ongeloofbaar, welke massa's goud hier verhandeld en verdobbeld worden, rijk of arm, alles draagt goud bij zich, en geen klein beetje ook, bijv. gepasseerde week ontmoette ik bij den consul een Duitscher, welke passade nam op eene boot naar Panama, deze kwam pas uit de mijnen, zag er uit als een geraamte liep op bloote voeten, en had alleen een oude broek en eene halve monkij lekker aan zijn lijf voor kleeding, enfin, al ellende wat men er aan zag, maar wat ik gansch voor een lederen brood- of knapzak, was niet meer en niet minder, als een zakje stijf vol met brokjes goud, zeker voor eene aanzienlijke waarde, hetwelk hij om den hals had hangen.

«In twee dagen bouwt men hier zoo een huis van drie étages kant en klaar, zoodat de winkelier den 4den dag er zijn beroep in kan uitoefenen. De straten zijn zeer lang en breed en de huizen digt opeen gebouwd, meest winkels en dobbelhuizen. In deze laatste ziet men zalen van 200 voet lengte en 50 voet breedte, allerprachtigst gedecoreerd, en voorzien van een orchest bezet door 6 à 8 muzijkanten, welke van des morgens vroeg tot des avonds laat niets doen dan strijken en toeteren, om zoo doende de voorbijgangers en liefhebbers te lokken, om hun geluk te beproeven, door een paar of meer onsjes goud op éene der 10 à 20 speeltafels te zetten. Daar val je teregt over klompen goud. Faro, vingt et un, roulet, enfin, alle mogelijke dobbelspelen, tot wie weet harten negen, toe.

«Ik zag gister avond iemand nog twaalf oncen goud (ƒ 500) op zetten, hij ligt de kaart en helaas! het was schoppen vrouw, r. r. r. 't alweer, waar is harten negen enz. — Van de tien huizen welke men passeert zijn er zeker drie dusdanig. Publieke vermakelijkheden zijn hier ook abondant of ofschoon het paardenspel niet met dat van *Franconi* of *Wohlslager*, en de komedie niet bij de Zuid-Hollandsche troep kan vergeleken worden, schikt dit echter voor San Francisco vrij wel.

«Kerken moet men daarentegen met lantaarnen zoeken, en men vindt er dan nog slechts vijf, van elke religie éene, en dan zijn het nog houten loodsen, met eenige banken gevuld.

«Voor stelen is men hier niet bevreesd, daar er gemakkelijk en genoeg geld te verdienen is, en de steler in zijne ziel overtuigd is dat wanneer hij door den eigenaar betrapt wordt, zijn hoofd kennis maakt met een stukje lood of met een paar hageltjes.

«Den 17. September was ik tegenwoordig bij een brand welke ten 8 ure des avonds uitbrak en te 6 ure 's morgens reeds drie geheele straten en zeker 2 à 300 huizen in den asch legde, en te half zeven ure was men reeds weer bezig om planken aan te brengen en schoren te zetten, om nieuwe huizen daar te stellen, zoo dat er den 19. Sept. op dezelfde ruïne weder twee speelhuizen en acht winkels kant en klaar voor de liefhebbers open stonden, en men *nu*, 28 October, niet meer zien kan waar de brand geweest is.»

Uitdeeling van Soep en Brandstoffen.

De Commissie ter uitdeeling van SOEP en BRANDSTOFFEN, met hare uitdeelingen een aanvang gemaakt hebbende, heeft de eer hare Stadgenooten te verwittigen, dat zij enkele kaartjes, regt gevende tot eene portie Soep, tegen den prijs van 10 Cents, verkrijgbaar heeft gesteld bij BRUSSE & COMP.

Stellen Kaartjes voor alle nog volgende uitdeelingen van Soep en Brandstoffen zijn verkrijgbaar bij den Heer J. P. DE MAN, in de Katerstraat.

NATUURKUNDIG GENOOTSCHAP.

Vergadering, op Maandag den 20sten Januarij 1851.

Redenaar: de Heer HARTING.

BURGERLIJKE STAND TE BREDA.

GEBOORTEN.

Van 12 Jan. tot en met 18 Jan. 1851. 4 mann. 3 vrouwel. geslacht.

STERFGEVALLEN.

Van 12 Jan. tot en met 18 Jan. 1851. 3 mann. 6 vrouwel. geslacht.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 17 Januarij.

TARWE zonder handel.

ROGGE f 2 Jager: 125 ℔ Pruissische f 178.

GERST in één doen: N. Zeeuwsche Winter f 119.

HAVER en BOEKWEIT zonder handel.

KOOLZAAD, op 9 vaten Olie te leveren: in Sept. en Oct. eerstk. $56^1/_2$ P. vl.

RAAPOLIE: op 6/w f $35^1/_4$; Vlieg. f $34^5/_8$ à 34; 1 Mei eerstk. f $34^1/_8$ à f 34; 1 Sept., 1 Oct., 1 Nov. en 1 Dec. eerstk. f $34^1/_4$ à 34.

LIJNOLIE: op 6/w. f $34^1/_2$; Vlieg. f $33^1/_2$.

HENNEPOLIE: op 6/w. f $36^1/_2$.

RAAPKOEKEN: per 1040 st., f 58 à 63. — LIJNKOEKEN: per 104 st., f $7^1/_2$ à $11^1/_2$.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 17. JANUARIJ 1850.

Het Nederl. Mudde Tarwe (Oude)	van f	0,00	tot f	0,00.
Het dito dito Tarwe (Nieuwe)	» »	6,90	» »	7,60.
Het dito dito Rogge	» »	5,50	» »	5,75.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» »	0,00	» »	5,70.
Het dito dito Boekweit	» »	0,00	» »	5,60.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.			»	0,15.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.			»	0,15.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.			»	$0,23^1/_2$.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.			»	0,27.
Een Nederl. pond Tarwe-meel			»	0,16.
Een dito pond grof Tarwe-meel			»	0,15.
Een dito pond Boter			»	0,54
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	f	0,00	tot f	2,30.
Het 1000 Eiken Telhout			»	2,60.
Het 1000 Doof Hout			»	2,00.
De kar Spaanders			»	2,85.
De » Struiken			»	2,80
De 100 Mutsaard			»	3,30

TWEE HONDERD DERTIENDE STAATS-LOTERIJ.

EERSTE KLASSE.

1e Trekking. No. 16582, f 20,000; No. 3330, f 2500; No. 17890, f 1250; Nos. 18640, 6914, 1541, ieder f 1000.

2e No. 11228, f 1250; Nos. 9445, 637, 11731, ieder f 1000.

3e No. 14130, f 5000; Nos. 10825, 15641, 8425, 13471, ieder f 1000.

4e Geene.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (17 *Januarij*) waren genoteerd: Ned. $2^1/_2$ pCt. $56^{15}/_{16}$, 57, $56^{15}/_{16}$; 3 pCt. $66^7/_8$, 67, $66^{15}/_{16}$; 4 pCt. $87^7/_8$, $88^1/_8$, 88; O. Ind. Leening 4 pCt. 87; Amort.-Syndik. $3^1/_2$ pCt. 89; Handelm. 109; Aand. Rijnspoorweg $4^1/_2$ pCt. $93^7/_8$; Aand. Holl. Spoorw. 62; Handelm. $109^1/_4$; Belgie $2^1/_2$ pCt. $47^3/_{16}$, $^1/_4$; Fr. Oblig. $53^9/_{16}$, $^5/_8$; Spanje Ardoins $11^{15}/_{16}$, 12; dito van 510 p. st. $12^1/_8$, $^3/_{16}$; 3 pCt. $39^1/_8$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $33^3/_{16}$, $^5/_{16}$, $^1/_4$; Coupons Ardoins $7^{11}/_{16}$; Portugezen te Londen $35^1/_{16}$; Idem 4 pCt. $34^9/_{16}$, $^{13}/_{16}$; Rusland $105^1/_8$, $^1/_4$; dito 1828—29 $104^1/_4$; $4^1/_2$ pCt. $94^7/_8$; 4 pCt. bij *Hope* 87; Id. bij *Stieglitz* $86^3/_4$; Certif. van Assign. 6 pCt. $65^3/_4$, $^7/_8$; Polen Aand. 144; Oostenr. Metall. $70^3/_{16}$, $^5/_{16}$; Nieuwe $2^1/_2$ pCt. $37^5/_{16}$, $^1/_4$; Nieuwe 5 pCt. 76, $^1/_8$; Denem. $98^3/_4$.

Advertentiën.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.